

Kontrollutvalget for tiltak mot hvitvasking av penger

Sekretariat: Rådgiver Hege Dahl, Finansdepartementet FMA/JUS

Adresse: Postboks 8008 Dep. 0030 OSLO

Telefon: 22 24 45 48

Finansdepartementet

FINANSDEPARTEMENTET	
20. APR. 2004,	
Saksnr.	04.1419-1
Arkivnr.	412.83

Oslo, 19.4.2004

KONTROLLUTVALGET FOR TILTAK MOT HVITVASKING AV PENGER - ÅRSRAPPORT 2003

Det vises til forskrift 14. juni 1995 nr. 557 om Kontrollutvalget for tiltak mot hvitvasking av penger § 5. Vedlagt følger Kontrollutvalgets årsrapport for 2003.

Med hilsen

Einar Kaspersen
leder

KONTROLLUTVALGET FOR TILTAK MOT HVITVASKING AV PENGER

ÅRSRAPPORT FOR 2003

Under henvisning til § 5 i forskrift 14. juni 1995 nr. 557 om Kontrollutvalget for tiltak mot hvitvasking av penger avgir utvalget med dette rapport om utvalgets virksomhet i 2003.

1. Opprettelse og sammensetning mv

Kontrollutvalget for tiltak mot hvitvasking av penger ble opprettet av Finansdepartementet 14. juni 1995, jf. daværende § 13 i forskrift 7. februar 1994 nr. 118 om legitimasjonskontroll og tiltak mot hvitvasking av penger. Reglene er senere inntatt i finansieringsvirksomhetsloven § 2-17a.

Utvalget har i 2003 hatt følgende sammensetning:

- Lagdommer Einar Kaspersen (leder) (Borgarting Lagmannsrett)
 - Avdelingsdirektør Tore Andreas Hauglie (Finansnæringens Hovedorganisasjon)
 - Advokatfullmektig Bente Schei Ystehede (Finansforbundet)
 - Advokat Liv Monica Bargem Stubholt (advokatfirmaet BÅHR) (varamedlem).
- Rådgiver Hege Dahl (Finansdepartementet) har vært sekretær for utvalget.

Det følger av lov om 10. juni 1988 nr. 40 om finansieringsvirksomhet og finansinstitusjoner § 2-17 a) at Kontrollutvalget for tiltak mot hvitvasking av penger skal føre kontroll med ØKOKRIMs behandling av opplysninger mottatt i medhold av finansieringsvirksomhetsloven § 2-17.

Kontrollutvalgets oppgaver er nærmere regulert i forskrift 7. februar 1994 nr. 118 om legitimasjonskontroll og tiltak mot hvitvasking av penger § 13 og forskrift 14. juni 1995 nr. 557 om Kontrollutvalget for tiltak mot hvitvasking av penger.

2. Virksomheten i 2003

Utvalget har i 2003 hatt to møter med ØKOKRIM og to interne møter i forbindelse med møtene med ØKOKRIM. Videre har utvalget tre ganger vært i ØKOKRIM på kontroll av hvitvaskingsbasen. Kontrollen ble i hovedsak utført ved stikkprøver i ulike saker i hvitvaskingsbasen. I tillegg har utvalget hatt ett internt møte. Utvalgets leder og medlemmer, samt utvalgssekretær deltok på et seminar i regi av ØKOKRIMs Hvitvaskingsenhet som ble avholdt 12. – 13. mars 2003. Referater fra utvalgets møter med ØKOKRIM finnes i utvalgets arkiv.

Utvalget har gjennom møtene med ØKOKRIM løpende blitt orientert om status for antall registrerte meldinger i hvitvaskingsdatabasen.

Som nevnt i utvalgets årsrapport for 2002 har utvalget i 2003 blant annet drøftet med ØKOKRIM hva som vil kunne gi grunnlag for videre lagring av hvitvaskingsmeldinger utover fem år. Utvalget har fulgt ØKOKRIMs arbeid med å utvikle et system for "loggføring" i hvitvaskingsbasen, der bl.a. dato, signatur og årsak til at slettefristen forlenges skal fremgå. Utvalget vil følge opp dette i 2004.

Utvalget har videre drøftet med ØKOKRIM bakgrunnen for at det er få registrerte meldinger som blir slettet på grunn av at mistanken avkrefte. Utvalget og ØKOKRIM synes å være enige om at dette er uheldig i forhold til personvern hensyn, i og med at et såpass lite antall meldinger kan slettes og at det ligger flere antall meldinger i basen enn det som strengt tatt er nødvendig. Kontrollutvalget har gjennom flere møter fulgt opp dette og gitt innspill til ØKOKRIM. Utvalget er klar over at den nye hvitvaskingsloven opphever den særskilte taushetsplikten til ØKOKRIM, hvilket vil innebære at det er enklere for ØKOKRIM å henvende seg til offentlige organ for å innhente opplysninger som kan bidra til å bekrefte/avkrefte mistanke. Kontrollutvalget vil ut i fra personvern betraktninger følge opp dette videre i 2004, da mistankefrie meldinger bør bli slettet fra basen.

ØKOKRIM utarbeidet i juni 2003 en rutinebeskrivelse for arbeidet i ØKOKRIMs Hvitvaskingsenhet. Kontrollutvalget har gjennomgått og diskutert Rutinebeskrivelsen på et internt møte i utvalget i september 2003. På bakgrunn av dette, fant utvalget det hensiktsmessig å avholde et møte med ØKOKRIM for å avgi utvalgets innspill til Rutinebeskrivelsen. Et slikt møte ble avholdt i september 2003. ØKOKRIM orienterte på møtet om at Rutinebeskrivelsen ikke er tilpasset den nye hvitvaskingsloven som ble vedtatt i juni 2003. Utvalget er orientert om at ØKOKRIM arbeider med å endre Rutinebeskrivelsen i tråd med den nye hvitvaskingslovgivningen.

Utvalget har blitt orientert om at ØKOKRIM mottar et stort antall meldinger fra Western Union Bank (som har overtatt tjenesten Moneygram etter AmEx). Western Union Bank har dispensasjon til å drive valutavirksomhet (grensekryssende betalingssystemer) og tilbyr tjenester som går ut på å sende kontanter til utlandet. ØKOKRIM har forklart at registreringsrutinene for meldingene fra Western Union Bank er forenklede. Dette har sammenheng med at antallet er veldig høyt, og at det er nødvendig for å klare det rent praktisk. ØKOKRIM har gitt uttrykk for at det arbeides med et nytt system for registrering av slike meldinger. Utvalget vil følge opp dette i 2004.

ØKOKRIM har opplyst at sletting av meldinger etter 5-årsregelen i finansieringsvirksomhetsloven § 2-17 sjette ledd er à jour for 2003.

Utvalget var representert på et seminar arrangert av ØKOKRIM 12. og 13. mars 2003. Seminaret var primært rettet mot de meldepliktige institusjoner og tok opp modus og trender vedrørende hvitvasking av utbytte fra straffbare handlinger. ØKOKRIM har opplyst at en tar sikte på å avholde et slikt seminar årlig. Utvalget legger til grunn at det vil kunne være aktuelt med deltakelse fra utvalget på senere seminarer.

Utvalget har i 2003 ikke mottatt klager på ØKOKRIMs behandling av mottatte opplysninger.

Utvalget er orientert om det er vedtatt ny lov 20. juni 2003 nr. 41 om hvitvasking av utbytte fra straffbare handlinger mv. (hvitvaskingsloven), jf. Ot.prp. nr. 72 (2002-2003) og Innst. O. nr. 100 (2002-2003). Hvitvaskingsloven ble satt i kraft fra 1. januar 2004. Det nye regelverket innebærer blant annet at personkretsen som er meldepliktig utvides, og det antas at antallet meldinger om mistenkelige transaksjoner vil øke. Utvalget legger til grunn at det vil vurdere sin funksjon og sine oppgaver på bakgrunn av det nye regelverket.

3. Budsjett

Utvalgets budsjett for 2003 utgjorde 20.000 kr. Utvalgets utgifter for 2003 beløp seg til ca. 16.000,- kr. som i sin helhet gikk til dekning av utgifter til utvalgsgodtgjørelse. Utvalget har fått opplyst at budsjett for 2004 er på 20.000 kr. Etter utvalgets syn bør være rom for at utvalget, eventuelt lederen, i fremtiden kan ha mulighet til å delta på møter og arrangementer som er relevante for utvalgets arbeid.

Oslo, 19. april 2004

Einar Kaspersen

leder

Tore Andreas Hauglie

medlem